

K A F – rörelsen

En friskvårdsidé

De första 10 åren – del V

I K A F Nytt nr I 2020 påbörjades berättelsen om Kommunanställdas Fritidsförbund, från de första tankarna på ett bildande, till tillkomsten 1989 och hur det sedan gick. I november publicerade vi del IV. Nu fortsätter berättelsen och vi har kommit till år 1994. Angenäm läsning påbjudes!

Olle Wegner

1994

minns vi bland annat för den heta sommaren, då Sverige grävde guld i USA. Eller, var det inte brons det blev för herrarna i fotboll WM där över. Ingvar Carlsson och socialdemokraterna vann valet i september och fick 45,3% av rösterna. Egen majoritet i riksdagen tillsammans med V. Miljöpartiet kom på nytt in i denna riksdag och stadsministern Carl Bildt fick lämna in sin avskedsansökan. Den 28 september inträffade den största sjökatastrofen i Sveriges historia, då MS

Estonia förliste under sin färd från Tallinn till Stockholm. I november var det åter val, folkomröstning, Om. anslutning till EU. Ja-sidan segrade med 52,8% mot 46,8% för "Nej till EU".

Själv rapporterar jag den 28 juli i Förbunds Nytt om "Vilken sommar! 34° varmt här i Rosersberg och i radion hotar man med ännu en vecka med denna ökenvärme.

K A F:s tidning, Förbunds Nytt, var amatörmässig, gjord av amatörer, men hade ändå fått en hyfsad stil 1994, då fyra nummer kom ut med många bra reportage från kommuner, som skulle vara värdar för något arrangemang eller som hade en framgångsrik kommunal fritidsförening.

Några rubriker det här året var:

- Gagnef – kommunen som förenar
- Sollefteå – en kraftfull kommun
- Trädgårdsstaden Katrineholm
- Västerås – gurstaden med många ansikten
- Vänersborg – 350 år
- Kiruna Kommuns FritidsFörening – Årets fritidsförening 1993
- HumPe – Årets fritidsförening 1994 • Skellefteå – Guldstaden

1994 märktes vissa orostecken. Allt gick inte längre

på räls. Budgeten var underfinansierad. Styrelsen oroade sig för om Svenska Kommunförbundets årliga bidrag på 50 tkr skulle upphöra. Vilket tack och lov inte skedde. Den låga medlemsavgiften var under året 400 kr men man beslöt på förbundsstämman att den skulle höjas till 500 kr från och med 1995. Antalet medlemmar ökade men inte i samma takt som tidigare. Nitton nya tillkom medan nio lämnade förbundet. Den sista att ansluta sig var nr 222 Olofströms kommun.

Kören Kommunstämman från Västerås invigde Årets konferens den 13 oktober 1994

Årets konferens detta år var förlagd till Västerås på välkända Aros Congress Center. Jag var själv lite missnöjd efteråt. Inte för att det var för få deltagare. Antalet var 160 och samma som året innan i Sunne. Inte heller för kvaliteten på föreläsarna. Välkände distriktsläkaren, dansken Bosse Henricsson från Arjeplog, professorn Björn Ekblom från Karolinska Institutet, rektor Lars Svedberg från Tollare folkhögskola och sist men inte minst, Anders Gärderud, hindermästaren

Styrelserepresentanterna Inger Holm från Skövde och Eva Lotta Swantesson från Vara under Årets konferens 1994 i Västerås

Gunnar Wirmarks tvåmannakorkester bjöd sedan upp till dans och stämningen var på topp. Men sedan började den ena efter den andra droppa av. Man drog ut på stan. Till annat som lockade. Rykten spreds om att där och där var det mycket häftigare. Sky Bar var det som var mest häftigt. Nyinvigt, högst upp i Västerås enda skyskrapa. Ännu en lärdom från det femte "Årets konferens". Ordna inte dans om arrangemanget är mitt i city.

Dag två blev dock genomlyckad med besök på Skultuna Bruk och därefter lunch på K – märkta Västerås Stadshotell.

Årets Fritidsförening 1994

HumPe eller Huddinge kommuns personalförening utsågs bland tjugo kandidater till Årets Fritidsförening 1994. Det var 5:e året i rad som denna utmärkelsen delades ut. Det ägde rum i samband med "Årets Konferens" på Aros Congress Center i Västerås, torsdagen den 13 oktober 1994. Prisutdelare var stadsdirektör Hans Granqvist, i Västerås stad.

I 1994:års tävlingsjuryn ingick Lennart Grudevall från Svenska Kommunförbundet, Margarets Berglund, SKTF, Hans Uvehed, Korpen och Olle Wegner, K A F. Representanten för Kommunal var förhindrad att närvara denna gång.

I samband med utdelningen presenterade juryn en pressrelease där man skrev:

"Utvecklingen inom den kommunala sektorn i landet sker snabbt. En anpassning till nya förhållanden inom arbetslivet gör sig alltid påmind. En god arbetsmiljö och personalvård bidrar väsentligt till ett positivt mottagande av denna utveckling.

Kommunerna och de kommunala bolagens fritidsföreningar gör här en mycket stor insats för sammanhållning, gemenskap och friskvård. Kommunanställdas Fritidsförbund ser som en av sina uppgifter att visa på betydelsen av dessa föreningars arbete. Det är ett av skälen till att vi tillsammans med Svenska Kommunförbundet, Sve- riges

Kommunaltjänstemannaförbund och Korpen utser "Årets Fritidsförening" i kommunerna och delar ut stipendium till denna och två andra förtjänta kommunala fritidsklubbar.

Temat för 1994 var "Motion för alla". Vinnande förening skulle ha en målsättning och kunna visa upp resultatet av aktiviteter för all slags motion; från idrott till lättare promenader och utflykter och riktade till alla anställda.

I 1994 års uttagning fanns 20 kandidater. I bedömningen har juryn särskilt uppmärksammat följande:

- Föreningens idé och målsättning för sin frisvårdsatsning
- Föreningens genomförande och resultat av sina motionsaktiviteter
- Bredden av föreningens verksamhet
- Föreningens ambitioner och möjligheter att nå ut till alla anställda med sina aktiviteter
- Föreningens satsning på "lättmotion" exempelvis promenader, gymnastik och vattengympa".

I ett enigt beslut utsåg juryn HumPe från Huddinge kommun till "Årets Fritidsförening 1994". Föreningen lever fullt upp till de statuter som ställts upp för 1994 års utmärkelse. I sin målsättning och handlingsplan anger man bl. a att HumPe skall arbeta för att ännu fler av de kommunanställda skall delta i de stora och mångsidiga aktivitetsutbud som föreningen erbjuder. Antalet deltagare i dessa är stor och ökar. Man har genom att öka tillgången till motionshallar skapat möjlighet för anställda i kommunens ytterområden att regelbundet motionera. Föreningen ordnar också olika slag av "lättmotion" i form av utflykter och promenader. Sist men inte minst har man en imponerande motionsverksamhet för sina seniormedlemmar.

Förutom diplom på utmärkelsen tilldelades föreningen ett stipendium på 10 000 kronor

Till 2:a pristagare utsågs för andra året i rad SKIF, Sundbybergs kommun och till 3:e pristagare KARISMA från Kristianstads kommuns.

1994 höll K A F förbundsstämma den 9 mars i Sollefteå i samband med riksmästerskapen i längdskidåkning och alpint. Hans Strömberg som var förbundets förste vice ordförande lämnade då styrelsen på grund av sjukdom och som ny ledamot invaldes Ulrica Jansson från Falun. Därmed utökades antal kvinnor i styrelsen, vilket var en av K A F: s intentioner.

*K A F:s ordförande Lars-Olof Lindholm och förbundsstäm-
mans ordförande, Sven Hildebertzonfrån Sollefteå, efter
avslutad stämma den 10 mars 1994*

RM-kommitténs ordförande, Stig Lundberg, skrev en långre artikel om själva riksmästerskapen som avgjordes på den perfekta skidanläggningen vid Hallstaberget i Sollefteå. I denna artikel kunde han inte avstå från att ge sig själv lite eget beröm. Han skriver: " ... I den interna striden inom K A F:s styrelse visade det sig att gammal

är bäst. I motionsklassen 5 km var RM-kommitténs ordförande, Stig Lundberg, bäst och klart före förbundsordföranden Lars-Olof Lindholm och en flåsande förbundssekreterare Olle Wegner.

Trots onda aningar i början av året så blev 1994 en inte så dumt år ändå för K A F. En ny RM-gren fick sin premiär. Det var Owe Claesson som tog initiativet. Owe, välkänd bandleddare från Katrineholm, hade också en hel del kärlek till den ädla sporten tennis. Han jobbade till vardags i kommunen och var dessutom engagerad i Katrineholms Tennisklubb. Tävlingsplatsen var Katrineholms Sportcentrum, då en av landets största idrottsanläggningar. Tävlingarna avgjordes 19 – 21 augusti. Vid regn fanns tillgång till att spela inomhus i Duveholmshallen. Och regnet stod som spö i backen, när det så var dags att spela, så det blev att krypa inomhus. Fina tävlingar, relativt få deltagare, 38 st. och en synnerligen trevlig kamratmiddag på Stora Hjulö Herrgård.

Vad mer att berätta från 1994?

Jo följande:

- Hudiksvall fick p g a det varma vädret i södra och mellersta Sverige hoppa in och arrangera

årets RM i pimpelfiske. Det gjorde man med bravur så gott som på nolttid. Ett femtiotal fiskare ställde upp den 5 mars för att pröva lyckan på Iggsjöns is invid Iggesund.

- Kursen "Utveckla Din Fritidsförening" som var tänkt att arrangeras på Lillsveds Folkhögskola 18 – 19 april fick åter ställas in på grund av för få anmälningar.
- För ovanligheten skall så avgjordes riksmästerskapen i terränglöpning detta år på våren, nämligen den 29–30 april på A3 övningsfält i Kristianstad med hemmaföreningen KARISMA som arrangör. Nämnas kan att mästarlöparen Gert Inge Nilsson från hemmaklubben sprang sina 10 km på

*Starten har gått i H21 vid RM i terränglöpning 29 april
1994. Segrare, Gert Inge Nilsson är fjärde man från höger
i första ledet.*

den utmärkta tiden 31 min och 40 sekunder. Under första dagens kväll avnjöts den goda kamratmåltiden på Sommarlust under gemtliga former. Åke Lantz från Sala hjälpte till med att organisera underhållningen och leda allsången.

- I maj avgjordes sedan riksmästerskapen i bowling i skånska Staffanstorps. Något mindre deltagare än vanligt rapporterade tävlingsledaren Sven Ohlsson. Dock 177 individuella startande.
- Västerås var mycket på tapeten 1994. Inte bara Årets Konferens utan också som arrangör av Golf RM. Hela 260 deltagare fördelade på två banor, Ängsö och Frösåker. Och liksom för tennisen regnade det och regnade under tävlingarna. Men golfare är ju vana att spela även om det är dåligt väder. Tidpunkten var 5 – 6 september. Lars Gustafsson på Västerås Kommunala Motions och Idrottsklubb rapporterade i Förbunds Nytt och prisade bland andra Claes

Granlund, som var funktionär från kl. 06.00 på måndagsmorgonen till kl. 12.00 på natten. Hemma och efter fem minuters sömn väcktes av telefonen (han hade jour på vattenverket där han arbetade). Efter en sömnlös natt stod han åter igen redo för funktionärsuppgifter vid golfbanan kl. 06.00 på tisdagsmorgonen.

- 7 september detta år åkte jag (OW) över till kommunhuset i Surahammars kommun i Västmanland för att träffa Eva Myrin och Jan-Erik Tingström. Jan-Erik hade kontaktat mig på en ny aktivitet som K A F annonserat ut. Det gällde att komma ut till föreningar som önskade lite råd och synpunkter för att "få igång" verksamheten i sin fritidsförening. I Surahammar hade politikerna positivt stött på om att få igång denna förening. Vi pratade om allt möjligt och jag lämnade över förbundets normalstadgar för kommunala fritidsföreningar. En lyckad och trevlig dag i södra Västmanland.
- Det sista riksmästerskapet för året ägde rum 24–25 september i Vänersborg med Sten Emanuelsson som tävlingsledare. Sten, som arbetade på stadens vattenverk, var på fritiden ledare inom Vänersborgs skidklubb som hade skidor och orientering på programmet. Tävlingarna var unika på flera sätt. De ingick i programmet för firande av att Vänersborgs 350 årsjubileum. Vidare var tävlingarna riksmästerskap också för landstings- anställda och dessutom nordiskt mästerskap för sjukvårdsanställda. Tävlingarna avgjordes en lördag och söndag.

Sten Emanuelsson, Vänersborg – tävlingsledare för RM i orientering 24 – 25 september 1994

Gästföreläsare vid Årets Konferens i Västerås 1994, Anders Gärderud. KAF:s Stig Lundberg i bakgrunden.

Varför KAF och inte K A F?

Jag har på senare år börjat benämna vårt förbund för K A F i stället för som alltid tidigare KAF. Varför det? Det kan tyckas löjligt och de flesta hos oss skakar på huvudet. Bakgrunden är den att ett flertal andra förbund kallar sig KAF. En del mer eller mindre perifera sådana. Gör det något? Nej, naturligtvis inte. Men att vara ensam om sin benämning är förstås något extra.

Jag kom att tänka på Kungliga Automobil Klubben förkortas K A K. Ingen skulle komma på att kalla den KAK. Varför kan inte vi göra lika dant och kalla oss K A F. Därför min lilla demonstration att i denna bok benämna oss som K A F.